

COMMISSIE WELSTAND EN MONUMENTEN
2020-13

Verslag van de Commissie Welstand en Monumenten gehouden op dinsdag 23 juni 2020
(online)

Aanwezig: P. van Assche (voorzitter), de leden I. Bos, H. van Dijk, W. Galema, P. Grosfeld, H. Kijne, M. Schenk, M. Bracht (afdeling Stedenbouw), B. van Santen (vakgroep Erfgoed), M. van der Wiel (secretaris) en R. Taapken (uitvoerend secretaris)

OVERZICHT VERSLAG

- A Ingekomen stukken en mededelingen
- B Notulen Commissie Welstand en Monumenten d.d. 9 juni 2020
- C Algemeen
- D Bouwplannen
  - D1 Cambridgelaan [Science Park]
  - D2 Kantonnaleweg 1 [Lage Weide]
  - D3 Burgemeester Fockema Andreaelaan 7 [Oost]
  - D4 Bontekoelaan 1 [Kanaleneiland]
  - D5 Van Heuven Goedhartlaan 1 [Kanaleneiland-noord]
  - D6 Nolenslaan 33a [Tuinwijk]
  - D7 Daelwijcklaan 3 [Schaakbuurt]
- E Nagekomen plannen
  - E1 Aziëlaan 208 t/m 470 [Kanaleneiland]
  - E2 Brucknerlaan 42 [Welgelegen]
  - E3 Ockhuizerweg 18 [Haarzuilens]
  - E4 Maliesingel 75 [Wilhelminapark e.o.] (gemeentelijk monument)
- F Overige bouwplannen
  - Plannen met preadvies, lijst d.d. 18/06 2020
- G Rondvraag en sluiting

A Ingekomen stukken en mededelingen

In verband met het coronavirus kan de vergadering niet plaatsvinden in het Stadskantoor. Om te kunnen blijven adviseren en de voortgang van projecten niet te vertragen, is besloten on line te vergaderen. Betrokken architecten worden uitgenodigd deel te nemen aan de vergadering. Om de openbaarheid van de werkwijze van de commissie te garanderen, kunnen belanghebbenden of geïnteresseerden zich als toehoorder vooraf aanmelden bij de secretaris.

B Notulen Commissie Welstand en Monumenten d.d. 9 juni 2020

De notulen van 09/06 2020 worden met enkele wijzigingen vastgesteld.

C Algemeen

D Bouwplannen

D1 Cambridgelaan [Science Park]

(R) *Definitief ontwerp Internationale School*

Aanvraag : gemeente Utrecht

Ontwerp : SVP Architectuur / Cross architecture

(zie notulen 15/10 en 21/01 2020)

Architect Blom heeft de constructie, die het vrijstaande scherm aan de achterzijde ondersteunt, in beeld gebracht evenals de inrichting van de terrassen met o.a. groen, zitplekken, sportveld en een kas.

Conclusie

De commissie heeft waardering voor het gebouw, dat goed doordacht is opgezet en met name de vormgeving van de binnenwereld is met veel zorg tot stand gekomen. Helaas is de ontmoeting met de buitenwereld aan de achterzijde nog steeds niet overtuigend. Er wordt betwijfeld of het scherm nodig is: de binnenwereld met de groene omzoming levert een geslaagd beeld op naar buiten toe. Het scherm met constructie gaat ten koste van deze kwaliteit: de terrassen mogen zichtbaar zijn en de combinatie met scherm leidt tot een optelsom aan elementen. Het bij elkaar brengen van scherm en gevel is nog niet geslaagd.

Bij het kinderdagverblijf zou met eerste orde bomen het groen kunnen worden opgevoerd. De wens wordt uitgesproken dat het fietsparkeren, dat nu een groot deel van de buitenruimte in beslag neemt, in de toekomst in de kelder kan worden ondergebracht. Wederom wordt geconstateerd dat het landschappelijk patroon wordt genegeerd door de aanleg van voetbalvelden.

De aanvraag omgevingsvergunning wordt tegemoet gezien.

D2 Kantonnaleweg 1 [Lage Weide]

20-14942

(O) *Aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen van een distributiecentrum*

Aanvraag : Heembouw Bedrijfsruimte West

Ontwerp : Heembouw architecten

(zie notulen 14/04 2020)

De bomenrij van de Kantonnaleweg is doorgezet op de kavel en ook langs het spoor worden bomen voorzien. Architecten Kant en Dolieslager geven aan dat het wandelpad rondom wordt behouden. De sloten zijn ten behoeve van de ecologie en waterberging verbreed. De sprinklertank en de pompkamer krijgen een groene gevel met voorzieningen voor insecten, vogels en vleermuizen. Rondom de dakinstallaties komen schermen.

Conclusie

De commissie waardeert de ambitie, vooral de inzet op groen, ecologie en duurzaamheid. De uitgangspunten worden onderschreven en de aanvraag omgevingsvergunning wordt voorzien van een positief advies, maar met een aantal suggesties ter overweging:

- cilinder en blokvormige sprinklerinstallatie als een element ontwerpen;
- energetische opgave voor het dak maximaliseren;
- reclame-uitingen mee-ontwerpen;
- monotone gevel aan de spoorzijde opwaarderen;
- meer geveloppervlak vergroenen.

D3 Burgemeester Fockema Andreaelaan 7 [Oost]

(O) *Definitief ontwerp uitbreiding en verduurzaming schoolgebouw (Bonifatiuscollege)*

Ontwerp : Liag architecten en bouwadviseurs

(zie notulen 03/03 en 31/03 2020)

De twee westelijke kopgevels worden afgewerkt met metalen cassettes. De raamindeling van de rastergevels van de oudbouw is aangepast meer overeenkomstig bestaand. Het staande metselwerk van de borstwering wordt vervangen door een geprofileerde plaat. Bij de binnengevels van de zijvleugels wordt deze indeling herhaald, met aan een zijde een glazen borstwering. Architect Schotte markeert met een glazen tussenvloer de scheiding tussen oud en nieuw bij de aanbouw. De dakuitbouw is wat betreft vormgeving identiek aan de nieuwe gevel van deze uitbreiding, maar is los gehouden van het trappenhuis en ligt terug.

Conclusie

De commissie meent dat voor de rastergevels een eigentijdse vorm is gevonden met respect voor de oorspronkelijke architectuur. Bij de aanvraag omgevingsvergunning ziet zij graag nadere informatie over de materialisatie, kleurstelling en wijze van bevestigen. De materiaaltoepassing op de kopgevels wordt niet als passend ervaren: een baksteenachtig materiaal dat de hoek omgaat is sterker in relatie tot de oudbouw. Gesuggereerd wordt om de voorgevel van de dakuitbouw gelijk te trekken met de voorgevel van de uitbreiding: hierdoor wordt het een volume, is er meer ruimte op het dak vrij, wordt het dak meer gerespecteerd en oogt het rustiger.

Een inrichtingsplan wordt afgewacht.

D4 Bontekoelaan 1 [Kanaleneiland]

(O) *Definitief ontwerp uitbreiding schoolgebouw (Globecollege)*

Ontwerp : Liag architecten en bouwadviseurs

(zie notulen 31/03 2020)

Architect Schotte heeft het tussenvolume een meter naar achteren geplaatst ten opzichte van de bouwdelen aan weerszijden. De schanskorven lopen voor een deel voor de vensters van de sporthal langs, gevuld met grotere brokstukken die vrij komen bij de sloop ten behoeve van de lichtdoorlatendheid. De kaders van de entree naar de gymzaal zijn achterwege gelaten en de gevelopeningen op de begane grondlaag zijn in beide bouwdelen van gelijke hoogte.

Conclusie

De commissie vindt het jammer dat de raamversmalling aan de Rooseveltlaan leidt tot een geslotener aanzicht. De architect wordt gevraagd een middenweg te zoeken tussen openheid en geslotenheid, die verbonden is aan de functie, ten behoeve van meer vriendelijkheid naar het publieke domein. Daarnaast zijn gaten in plaats van sleuven sterker in deze plint. Geadviseerd wordt om de geleding van de drie bouwdelen op te voeren.

Een aangepast ontwerp wordt tegemoet gezien.

D5 Van Heuven Goedhartlaan 1 [Kanaleneiland-noord]

16-20308

(O) *Aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen van een woongebouw met 463 studentenwoningen op de voormalige Oudenrijn Ziekenhuislocatie – aanpassing gerealiseerde dakinstallaties*

Aanvraag : OCO Toren

Ontwerp : LIAG architecten en bouwadviseurs

(zie notulen 10/12 2019)

Rondom de dakinstallaties komt een scherm waarop de golf van de onderliggende borstweringen wordt geprint. Architect Schotte geeft aan dat de hoeken van de vlakke platen schuin worden afgesneden om het beoogde 3d effect te bereiken.

Conclusie

De commissie kan zich vinden in de pergola-achtige opzet. Een meerderheid van de commissie vindt de geprinte golf voorstelbaar, waarbij wordt opgemerkt dat de afgeschuinde hoeken cruciaal zijn om het gewenste effect te bereiken.

Het voorstel voor het visueel afschermen van de dakinstallaties wordt als aanvulling op de aanvraag omgevingsvergunning voorzien van een positief advies.

D6 Nolenslaan 33a [Tuinwijk]

(O) *Voorlopig ontwerp uitbreiding basisschool De Fakkel*

Aanvraag : Stichting PCOU

Ontwerp : Brique architecten

(zie notulen 09/06 2020)

Architect Bendien toont de commissie een aantal varianten voor de uitbreiding van de school, waarin vooral gevarieerd wordt in de wijze waarop het volume aansluit op de bestaande bouw.

Conclusie

De commissie is van mening dat het volume er meer ingeschoven moet worden dan er tegenaan gezet. Hierdoor wordt het onderscheid tussen de verschillende volumes, met name tussen de oud- en nieuwbouw, opgevoerd. Zij is er niet van overtuigd dat de uitbreiding uit 2004 gelijk behandeld moet worden en moet samensmeden met de nieuwe uitbreiding. Beide bouwdelen zijn sterk genoeg als zelfstandige toevoegingen. Als het samengaan echt gewenst is, dan is het omzetten van het zinken raammotief voorstelbaar. Een aangepast ontwerp wordt afgewacht.

D7 Daelwijcklaan 3 [Schaakbuurt]

(O) *Voorlopig ontwerp 5 nieuw te bouwen woningen*

Aanvraag : Dudova

Ontwerp : Roodbont architecten / 19 Het Atelier

(zie notulen 12/11 2019)

Architect Eijkelkamp refereert met zijn ontwerp aan het huidige kerkgebouw, met lessenaarsdak en strookramen op verdieping. De verschillende kleuren metselwerk uit de omgeving komen terug in vlakken op de gevel. Op het achterterrein komt een gemeenschappelijke tuin.

Afdeling Stedenbouw geeft de voorkeur aan een entree in de noordelijke kopgevel.

Conclusie

De commissie waardeert de referentie naar het kerkgebouw, al blijft het jammer dat een woonprogramma hierin niet gerealiseerd kan worden. De horizontale raamstrook wordt sterker door deze als een aansluitende strook vorm te geven, zonder bakstenen penanten tussen de woningen. Daarbij moeten in het ontwerp de aansluitingen erachter meegenomen worden om dichtzetting te voorkomen.

Geadviseerd wordt om de gesloten kopgevel enigszins te openen ten behoeve van de alzijdigheid. De vlakverdeling van het metselwerk vraagt nog aandacht, zoals het donkere vlak onder de ramen. Dakdoorvoeren dienen mee-ontworpen te worden. De mening van de afdeling Stedenbouw wordt gedeeld: een entree in de noordelijke kopgevel geeft de zijstraat betekenis.

De inrichting van privaat en openbaar vereist nadere studie: de voorgestelde lage haag is mogelijk in het kader van privacy niet realistisch, maar een hoger element komt niet tegemoet aan het gewenste 'semi'-openbaarheid. De voorgestelde bergingen dragen niet bij aan de sociale veiligheid. Het inrichten van het achterterrein, inclusief de overgangen van privégrond naar gemeenschappelijke tuin, wordt gezien als onderdeel van de opgave en moet gericht zijn op actief gebruik.

Een definitief ontwerp wordt tegemoet gezien.

E Nagekomen plannen

E1 Aziëlaan 208 t/m 470 [Kanaleneiland]

20-09536

(O) *Aanvraag omgevingsvergunning voor het vernieuwen van de balustraden*

Ontwerp : VVE van de Aziëlaan

De dichte balustrade rondom het appartementengebouw met geprofileerd stalen profiel en zware houten leuning wordt vervangen door een aluminium hekwerk met melkglasinvulling.

Conclusie

De drie appartementencomplexen vormen een duidelijke ensemble, ook op stedenbouwkundige schaal, die verstoord wordt door deze gevelwijziging. De beplating is bepalend voor het aanzicht; de commissie is terughoudend ten aanzien van glazen balustrades vanwege het beeldbepalende karakter. De oorspronkelijke balustrade heeft architectonische kwaliteit door de wijze waarop deze terughoudend is gedetailleerd en

samengesteld uit diverse elementen zoals de houten leuning. Het voorstel mist deze architectonische kwaliteit.

De aanvraag wordt voorzien van een negatief advies.

E2 Brucknerlaan 42 [Welgelegen]

(O) *Voorlopig ontwerp voor het bouwen van een dakopbouw*

Ontwerp : Green Cabinet

(zie notulen 26/05 2020)

Aan de hand van een analyse van dakopbouwen in de buurt wordt een nieuw type dakopbouw voorgesteld, waarbij een uitsparing in de gevel wordt gemaakt ter grootte van de erker. De opbouw is afgewerkt met houten delen.

Conclusie

Er is gezocht naar een eigen vorm maar afgeleid van de bestaande opbouwen. In het eerdere advies is aangegeven dat de dakopbouw conform de bestaande opbouwen dient te worden uitgevoerd ten behoeve van de eenheid. Het gewenste "persoonlijk accent" aan de gevel om een plek in het geheel te markeren is tegenstrijdig met het door de commissie gestelde uitgangspunt.

E3 Ockhuizerweg 18 [Haarzuilens]

20-15823

(R) *Aanvraag omgevingsvergunning voor het vervangen van een aanbouw bij een woning*

Ontwerp : Lukas de Jong architectuur

(zie notulen 26/05 2020)

De aanvraag is aangepast met een platte afdekking en geen kunststoftoepassingen meer.

Conclusie

De opmerkingen van de commissie zijn verwerkt, de aanvraag omgevingsvergunning wordt voorzien van een positief advies.

E4 Maliesingel 75 [Wilhelminapark e.o] (gemeentelijk.monument)

20-08565

(B) *Aanvraag omgevingsvergunning voor het wijzigen van een eerder verleende vergunning*

Ontwerp: IRVA

In de aanvraag worden diverse uitgevoerde ingrepen, die in afwijking van de eerder verleende vergunning zijn gerealiseerd, aangevraagd.

De afdeling Erfgoed heeft bezwaar tegen de vervanging van de kozijnen waarbij een afwijkende typologie, materialisatie en detaillering is toegepast ten opzichte van bestaand. In de eerdere aanvraag werd uitgegaan van behoud en herstel van de bestaande kozijnen en ramen. Tevens wordt het verwijderen van de schoorstenen als aantasting gezien van de herkenbaarheid en de oorspronkelijke opzet.

Conclusie

De bezwaren van de afdeling Erfgoed worden gedeeld. De zwaardere maatvoering en detaillering van de kozijnen tasten het monumentale gevelbeeld aan. De schoorstenen met rookkanalen en schoorsteenmantels maken een wezenlijk onderdeel uit van het pand en zijn historie.

De monumentwaarden door de gedane ingrepen zijn geschaad, de aanvraag omgevingsvergunning wordt voorzien van een negatief advies.

F Overige bouwplannen

De plannen, genoemd in de lijst d.d. 18/06 2020, zijn met een preadvies van de secretaris aan de commissie voorgelegd. De leden van de commissie hebben na een schriftelijke ronde besloten de advisering over te nemen. De preadvisering is mede verricht op basis van de aan de verschillende beleidsniveaus verbonden criteria, zoals vastgelegd in de welstandsnota. Daarnaast wordt het plan getoetst in relatie tot de monumentale waarde.

Samenvattend:

Open : Verandering en handhaving zijn beide mogelijk, zowel naar structuur als naar architectuur.

Respect : Essentiële eigenschappen van de aanwezige bebouwings- en omgevingskarakteristiek worden gerespecteerd.

Behoud : Behoud en herstel van het aanwezige bebouwingsbeeld en versterken van de bestaande of historisch bepaalde karakteristiek van stedenbouwkundige, architectonische, landschappelijke of cultuurhistorische aard.

Stimulans: Het gebied vraagt vanwege zijn bijzondere of markante karakter extra aandacht voor versterking en stimulering van het beeld.

Indien van toepassing, zijn de aanvragen getoetst aan de (welstands)criteria, zoals geformuleerd in de welstandsnota. De lijsten zijn ter inzage op Bureau Commissie Welstand en Monumenten en in te zien via de website <http://www.welstandutrecht.nl>.

G Rondvraag en sluiting

De volgende commissievergadering vindt plaats op 7 juli 2020.

De voorzitter,

De secretaris,

P. van Assche

M. van der Wiel

Per 1 juli 2004 wordt de welstandsadvisering verricht op basis van de aan de verschillende beleidsniveaus verbonden criteria zoals geformuleerd in de welstandsnota 'De schoonheid van Utrecht' (vastgesteld door de raad van de gemeente Utrecht d.d. 24 juni 2004).

(O) = open **(R)** = respect **(B)** = behoud **(St)** = stimulans **(Ont)** = ontwikkelingsgebied